

СУП та BRDO проаналізували податки для бізнесу в регіонах

04-08-2017

BRDO та Спілка українських підприємців (СУП) розпочали дослідження Regional Doing Business, основною метою якого є системний аналіз бізнес клімату для малого, середнього та великого бізнесу по всіх областях України та у Києві.

Першим етапом даного дослідження став системний аналіз місцевих податків і зборів, а основними джерелами інформації – рішення міських рад в обласних центрах та у Києві. Не треба аргументувати, що чим більші податки, – тим гірші умови для ведення бізнесу. Однак чим менші податки, тим меншу кількість адміністративних сервісів для громадян і підприємництва здатні забезпечити органи місцевого самоврядування. Тому, кожен регіон вибирає власну стратегію, створюючи унікальний податковий клімат для підприємців, що і є предметом дослідження на даному етапі.

Аналізувалось шість основних місцевих податків, ставку яких місцева влада має право змінювати у встановлених державою межах, оскільки ці надходження поступають до місцевого бюджету, а саме:

податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;

туристичний збір;

земельний податок;

орендна плата за земельну ділянку;

ставки єдиного податку для 1 групи та для 2 групи.

Аналіз проводився на основі рішень місцевих рад, які оприлюднені на сайтах відповідних органів як публічні дані.

Загальні тенденції в країні свідчать про недостатню динаміку реагування органів місцевого самоврядування на зміни політики уряду. Зокрема:

За 2017 рік було змінено розміри ставок лише 17% місцевих податків, що регулюються органами місцевого самоврядування. Варто зауважити, що податкове навантаження на малий бізнес за останній рік різко зросло у зв'язку із збільшенням мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму. Та лише третина регіонів здійснили хоча б крок, аби зменшити податковий тиск на бізнес;

У 2017 році вступила в дію новий розмір мінімальної заробітної плати – 3200 грн. Це прямо пропорційно призвело до збільшення розмірів податку на нерухоме майно та єдиного податку для 2 групи платників. Сама формула розрахунку не змінилась – 20% від мінімальної заробітної плати. Якщо у цифрах, то в той час, як у 2016 році платники 2 групи мали сплачувати в середньому 275 грн, у 2017 це уже 640 грн. Тобто, відбулось збільшення податкового навантаження на 132%, що погіршило бізнес-клімат для малого бізнесу по всій країні. Аби виправити ситуацію, у Харкові, Одесі та Сумах, – відповідно до рішень місцевих рад, ставка податку була знижена з 20% до 10%. У Тернополі та Білій Церкві той самий податок був зменшений до 15%. Відповідно, якщо порівнювати з попереднім роком, то для підприємців Харкова, Одеси і Сум ставка податку зросла лише на 16%, для Тернополя і Білої Церкви – на 74%. Ці приклади дій місцевої влади по зменшенню податкового тиску на підприємців, однозначно позитивно впливають на бізнес-клімат у згаданих регіонах.

За аналогією, Біла Церква зменшила ставку єдиного податку для 1 групи платників з 10% до 8%. Таким чином, зміни у сплаті у порівнянні з попереднім роком залишились невідчутними. Це є черговим прикладом дій місцевої влади, спрямованих на зменшення податкового тиску.

Позитивно вплинуло на розвитку бізнесу також зменшення у семи обласних центрах ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Розмір цього податку, як було зазначено раніше, на пряму залежить від розміру мінімальної заробітної плати, яка у 2017 році різко збільшилась. Тому органи місцевого самоврядування намагаються зменшити податковий тиск на бізнес за рахунок зменшення ставок податків.

Загалом, ситуація з податками свідчить про вкрай в'ялі спроби органів місцевого самоврядування покращити бізнес-клімат у себе в регіоні. Серед негативних факторів, які прямо до цього призводять, можна назвати: застарілу систему оподаткування, визначення основних ставок та їх діапазону централізовано на рівні всієї держави. Це нівелює бажання місцевої влади розбиратися у даному питанні і пробувати налагодити діалог для пом'якшення бізнес-клімату в регіоні і збільшення інвестиційної привабливості останнього.

Остаточні результати дослідження ви зможете переглянути на початку вересня цього року.

Наступним етапом стане інтерв'ювання підприємців у всіх областях України та в Києві за чотирма напрямками:

- Одержання дозволів на будівництво;
- Оформлення земельної ділянки під об'єктом нерухомості;
- Приєднанню до електромережі;
- Створення підприємства;

Ви можете долучитись до дослідження, заповнивши анкети вже зараз за посиленнями вище. Принцип заповнення анкет: одна анкета – один обласний центр, в якому ведеться бізнес. У разі виникнення запитань, ви можете зв'язатися з аналітиком Офісу ефективного регулювання, що координує дане дослідження, Антоном Малєєвим – 095 708 46 28 або е-мейл – a.maleyev@brdo.com.ua

REGIONAL DOING BUSINESS

ЕТАП 1: АНАЛІЗ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ

податок на нерухоме майно,
відмінне від земельної ділянки

орендна плата за земельну
ділянку

туристичний збір

ставки єдиного податку
для 1 групи

земельний податок

ставки єдиного податку
для 2 групи

ЦІКАВІ ФАКТИ:

- 1 На 132% зросло податкове навантаження на представників 2 групи в 2017 році
- 2 Харків, Суми та Одеса знизили ставку податку для 2 групи з 20% до 10%
- 3 У 7 областях було зменшено ставку податку на нерухоме майно, відмінне від зеленої ділянки